Regd No. M. 3810

To Let

గోలకొండపత్రిక

ప్రతి సోమ, గురువారములందు వెలువడు అర్ధవార జాతీయ పత్రిక

సంపుటము ౧౭ ● హైద్రాబాదు దక్కన్ ● స్వభాను కార్తిక బ. ౮ సోమవారము ● సంచిక

సుభాష్‌బోసు క్రొత్త భారతీయ సేనను సిద్ధపరచుచుండుట

మళ్లీ మదరాసు సిలోనులపై జపానీయ విమానాలు

ఇండియా సముద్రంలో ఒక అమెరికా నౌక నష్టమగుట

ఇండియా

ఇదివరలో మదరాసు ప్రభుత్వమువారు మద రాసు నగరముమీద కొద్ది శత్రువిమానాలు వస్తే అట్టివాటి రాకనుగురించి హెచ్చరిక కూతలు జను లకు వినిపించబడినవనియుండినగా తర్వాత ఈ విషయమున జనులు ఆక్షేపణలు చేసిరి. అందుపై మదరాసు ప్రభుత్వమువారు ఇండియా ప్రభుత్వము వారి అంగీకారముతో ఇకముందు ఎన్ని శత్రువిమా నాలువచ్చి నాలెక్కతో నిమిత్తము లేకుండా వాటిరాకను గూర్చిన హెచ్చరికకూతలను జనులకు వేసెదమని నవంబరు౧౦ తేది సాయంకాలము జారీ చేసిన ప్రకటనలో తెలిపినారు.

నవంబరు౧౦తేదిన క్రొత్త ఢిల్లీయందు కేంద్ర శాసనసభయగు అసెంబ్లీయొక్క సమావేశమందు ఇండియాప్రభుత్వపు హోంశాఖమంత్రియగు సర్ రెజినాల్డుమాక్స్వెగారు ఒక సభ్యునిప్రశ్నకు ఇచ్చిన సమాధానములో ఇట్లు తెలిపినారు:—

"జపానీయులకు తోడ్పడుటకై సేనవంటిది యగు ఒక భారతీయదళమును కూర్చుటకై ఒక ప్రయత్నము చేయబడినట్లు శత్రువుల ప్రచారమునుబట్టి ఊహించవలసి వచ్చుచున్నది. ఈప్రయత్నములో సుభాష్‌చంద్రబోసు ఎక్కువగా పాల్గొనియుండవచ్చును.

"జపానీయులనుండి తప్పించుకొనివచ్చినయుద్ధఖైదీలు చెప్పినదానినిబట్టి ఆ జపానీయులు యుద్ధఖైదీలనుగ పట్టుకొనిన భారతీయులను ఆంగ్లేయశాసనానికి విరుద్ధమైన పనులను చేయుటకు గాను బలవంతపెట్టిరనుటను సందేహించవలసిన అవసరములేదు. నేను పైనచెప్పిన దళములో బలవంతపెట్టబడిన భారతీయ సైనికులుకూడ ఉండవచ్చునని."

నవంబరు౯తేదిన ఇంఫాల్ ప్రదేశమందు విమానాశ్రయములపైకి జపానీయ విమానాలు దాడి సలుపవచ్చినవి. బ్రిటీషువిమానాలు వాటి నెదుర్కొని వాటిలోనొకదానిని క్రిందికి కూల్చినవి మరొక శత్రువిమానమును, బ్రిటిషువిమానాలు పాడుచేసి యుండవచ్చును. క్రిందినుండి ప్రేల్చబడిన తుపాకుల దెబ్బలచే మరొక శత్రువిమానము క్రిందకూల్చబడెను, ఇంకొక శత్రువిమానము చెడిపోయెను. క్రిందవిమానాశ్రయానికి చాలకొద్దినష్టము, కొందరు జనులకు గాయములయ్యెను.

నవంబరు౧౧తేదిన రాత్రి మదరాసుమీదికి ౪ శత్రువిమానాలువచ్చి దాడిచేయ యత్నించగా, ఆనగరజనులకు సైరనుకూత హెచ్చరిక వినిపించబడెను. విమానాలు ఆఖరుకు నగరంమీదికి రాకుండానే పోయినవి. ఎందుకనగా క్రొత్తమడి బ్రిటిషు విమానాలు పైకిపోయి జపానీయ విమానాలను తరిమివేసినవి. అందువల్ల నగరముపై బాంబులు వేయబడలేదు.

నవంబరు౧౨తేది ఉదయము సిలోను దీవిమీదికి జపానీయవిమానాలు వచ్చినవి. క్రిందికండి బ్రిటిషు విమానాలు పైకెగిరి వాటిలోనొకదానిని నాశము చేసినవి. సిలోనుపై బాంబులు వేయబడలేదు.

పోయినసెప్టెంబరులో ఒకమధ్యరకపుఅమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములవారి వాణిజ్యనౌక ఇండియా సముద్రంలో శత్రుజలాంతర్గామినుండి వేయబడిన టార్పెడోదెబ్బచే మునిగిపోయినది.

బర్మా

బర్మాలో జపానీయసేనల ప్రదేశాలపై బ్రిటిషువారియొక్కయు, అమెరికనుల యొక్కయు విమానాలు దాడులు పలుమారుగా గమనించుచు జరుపబడుచునేయున్నవి.

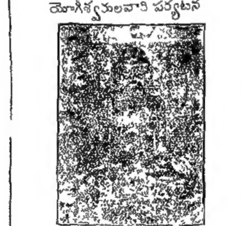
లెబెనానులో ఫ్రెంచి అధికారులపై తిరుగుబాటు

లెబెనానుఅనేది పూర్వపు ఒట్టోమను సంగ్రామంలో ఫ్రెంచిసామ్రాజ్యంవారి రక్షణక్రింద మాండేటురాజ్యముగా ఉంచబడినది. ఈసారి మహాయుద్ధ ప్రారంభమందు జర్మనీ ఫ్రాన్సుపై దాడించగానే లెబనాను జర్మనీచే పరాజితమైన ఫ్రాన్సుయొక్క అధీనమయ్యెను. బ్రిటిషువారు తర్వాత డీగాలుపక్షపు ఫ్రెంచిసేనలను వెంటపెట్టుకొని సిరియారాజ్యమును, లెబనాను రాజ్యమును జర్మనీకిలోబడినట్టి ఫ్రాన్సుయొక్క అధికారము నుండి వదలించియుండిరి. అప్పుడు ౧౯౪౧లో డీగాలుపక్షపు ఫ్రెంచి కమిటీతరఫున కాట్రూగారు సిరియాకును లెబనానుకును స్వాతంత్ర్యమును ఇచ్చినట్లు ప్రకటించిరి, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు ఆప్రకటనను బలపరచియుండిరి.

ఇప్పుడేమైనదనగా లెబనాన్ప్రభుత్వపు అధ్యక్షుడు లెబనానుకిచ్చిన స్వాతంత్ర్యానికి లెబనానులో ఇంకాఫ్రెంచివారికి అధికారముండుట తగినదికాదనుచు, లెబనానురాజ్యాంగములో అట్టి ఫ్రెంచిఅధికారముతొలగించు ఒకసవరణనుచేసినారు. ఇటీవలిఉత్తరఆఫ్రికాలో బ్రిటిషు,అమెరికను సేనలు జర్మనీలోబడిన ఫ్రాన్సుప్రభుత్వముయొక్క అధికారముతొలగించినతర్వాత ఫ్రాన్సుయొక్క సామ్రాజ్యభాగములన్నిటి మీద అధికారము గలిగియుండుటకై ఫ్రెంచిజాతీయవిమోచనసమితియనునది ఒకటి ఏర్పాటైయుండెను. డీగాలుగారిపక్షము ఆసమితిలో చేరియుండెను. ఇప్పుడేమైనది? ఆసమితివారి పక్షమున గావించబడిన ఒకప్రకటనలో ఇప్పటికిన్ని ఫ్రెంచివారు లెబనానుకు స్వాతంత్ర్యము సిద్ధిచేయుట్లు చేయుటకు బద్ధులరయే ఉన్నారనియు, కాని లెబనానులో ఫ్రెంచి వారికి గల మాండేటుసంబంధమైన అధికారమును ఫ్రెంచివారును లెబనానువారునుకలిసి రద్దుచేయవలెనే గాని ఒక్క లెబనాను...నే రాజ్యాంగములో సవరణచేసి రద్దుచేయుటకుపూనుకొనుట తగదని తెలుపబడినది. అందుకు డీగాలుపక్షమువారు ఆక్షేపించినారు.

—

కడప శ్రీపరమహంస సచ్చిదానంద యోగీశ్వరులవారి పర్యటన

శ్రీయోగీశ్వరులవారు

పై యోగీశ్వరులు వారు 15-1-43 సోమవారం ఉదయం 10గంటలకు సికింద్రాబాదులో బయలుదేరు పాసెంజరు రెండవతరగతి బండిలో బయలుదేరి 12 ఘంటలకు ఖాజీపేటలోదిగి అచ్చటినుండి వరంగల్ జిల్లా హాసనపర్తి గ్రామమునకు వెళ్ళి అచ్చట 20 రోజులుండి తమపరి డిసెంబరు నె 5వ తేదిన హాసనపర్తిలో బయలుదేరి బెజవాడ వెళ్లుదురు. శ్రీవారిని దర్శించదలంచువారు హాసనపర్తి గ్రామమునకు వెళ్లి దర్శించవచ్చును.

గోల్కొండపత్రిక

స్వభాను సం॥ర కార్తీక బ॥ 3 సోమవారము

చాలా అనుగ్రహము

హిందువులకులతత్త్వము, ఉచ్చనీచతలు ప్రపంచమంతటను ఆవరించుకొన్నవి. హిందూ త్రైవర్ణికులు మాలమాదిగ అనువారిని అంటితే స్నానము చేస్తారు. "అయం శర్మస్సనాతనః" హిందువుల కులాలను వర్ణములు అంటారు. ఒక శాస్త్రకారుడు నాలుగు వర్ణాలవారు నాలుగువిధాల రంగులతో నుంటారని వ్రాసినాడు. అదియిప్పుడు నిజమయినది. తెల్లరంగువారంతా బ్రాహ్మణులైనారు. నల్లరంగువారు శూద్రులైనారు. అమెరికాలో నీగ్రోలు తెల్ల దొరసానులను ముట్టితే చాలు వారిని తీసుకొనివచ్చి వీధులలో మంటలు చేసి కాల్చివేస్తారు. దానిని లించింగ్ అంటారు. శూద్రుడు బ్రాహ్మణస్త్రీని చెనకితే చంపివేయవలెనని మనమహర్షులు శాసించియుండలేదా! ఆధునిక హిందూ సనాతనులు అంటరానితనమును తొలగించుకుంటే హిందూమతము నాశనమైనా సరే అదిమాత్రము కానేరదు అని గర్జించుతారు. అట్టివారు అమెరికాలో, ఆఫ్రికాలో, యూరోపులో భారతీయులందరికిన్ని ఏమిశాస్తి, ఏమిప్రాయశ్చిత్తము, ఏమి అవమానము కలుగుచున్నదో కాస్త సింహావలోకనం చేయవలెనని మనవి. దక్షిణాఫ్రికాలో హిందూస్థానీలంతా--- అనగా వేదవిప్రులు, ఖురానీముస్లిములు, భూలోకదేవతలు, స్వద్యుదులు(?), క్షత్రియులు, వైశ్యులు, అస్పృశ్యులు, ఎవ్వరైనాసరే సనాతనులనకుండా సంస్కారులనకుండా, సన్యాసులనకుండా, వర్ణాశ్రమాచార గరిష్ఠులనకుండా అందరున్నూ సరిసమానముగా అంటరానివారైనారు. నేటికిని ఈ ఘోరము తగ్గలేదు. తెల్లదొరలుండే వీధులలో హిందూస్థానీలు నివసించరాదు. అగ్రహారములో అంటరానివారుండగలరా? తెల్లదొరల హొటళ్లలో మనవారికి తిండి పెట్టరు, మద్రాసు బ్రాహ్మణ హొటళ్లలో శూద్రాస్పృశ్యులకు పెట్టనట్లుగానే! ఇంగ్లాండులో సర్ బిరుదాంచితుడైన ఒక గొప్పహిందూస్థానీని ఈయుద్ధకాలములో బాంబులు పడుచుండిన అర్ధరాత్రివేళలో తలదాచుకొనుటకై ఏ హొటలులోకూడా రానీయలేదు. కెనడాలోనికి భారతీయులు కాలుపెట్టరాదు. అమెరికాసంయుక్తరాష్ట్రంలో భారతీయులు భూవ్యాపారము చేయరాదు. ఇతరులచ్చట నివసించుటకు ప్రత్యేకముగా సెలవు పొందవలెను. యుద్ధానికిపూర్వము జర్మనీలో భారతీయులను కొందరిని అడవిజాతులని ప్రదర్శించియుండలేదా? భారతీయులు పొట్టలపై దేకువారు, వారికి నడిచేవిధానం బ్రిటిషువారు నేర్పిరి-అని హిట్లరు దుర్వాగ్దుష్టుడు కూసియుండెను. ఇండియాలో ఇప్పుడు స్కౌటుఉద్యమము పండుకొన్నది. ఎందుకొరకు? దానిస్థాపకుడగు బేడన్‌పవల్ భారతీయులను నీచముగాదూషించెను. ఈవిధముగా పాశ్చాత్యదేశాలలో మనకు "గౌరవం" జరుగుతూవచ్చినది.

మనదేశంలోనే మనకు తెల్లవారినుండి అపకారము, అపచారము, అగౌరవము జరుగుటనుగురించి పత్రికలలో చదువుచున్నాము. రైళ్ళలో తెల్లదొరలు మన బిరుదావళీవిరాజమానులైన గొప్ప ప్రభుత్వోద్యోగులకే అపచారము చేయుచుండగా మనఅతిగతి యెవరడుగుతారు? ఇకచీనావారు మనసోదరులే! ఎందులో? పరాధీనతలో, అగౌరవముపొందుటలో. చీనాలోని కాంటన్ పట్నములో తెల్లజాతులవారు ఎక్కువభాగాన్ని ఆక్రమించుకొని నివేశం వేసియుండిరి. గతసంవత్సరం జపానువాడు వారిస్థానములో వచ్చికూర్చున్నాడు. అట్టికాంటన్‌లో తెల్లదొరలు వారిక్లబ్బుల (కూటముల) వద్దఒకబోర్డువేసియుండిరి. "చీనావారికిని కుక్కలకున్ను ప్రవేశంలేదు!" చీనావారికి అమెరికాసంయుక్త రాష్ట్రములో ప్రవేశంలేదు. అచ్చటికివారిని రానీయరు. ఈయుద్ధములో జపానీవాడు అమెరికా ఇంగ్లాండులపై దాడిచేసిన తర్వాత చీనావాడు అమెరికనులకు ఇంగ్లీషువారికి ముఖ్యస్నేహితుడయ్యెను. స్నేహితుని ఇంటిని యూరోపు అమెరికావారంతా భాగాలుగచేసికొని గోడలు కట్టుకొని పీఠంవేసుకొనియుండిరి. ఫ్రాన్సు ఇండోచీనాను కొరికితీసుకొనెను. ఇంగ్లాండు, బర్మాతిబెటులను తీసుకొనినది. జర్మనీ, అమెరికా, ఇంగ్లాండు, ఫ్రాన్సు, జపాను మున్నగు శక్తిమంతులంతా చీనారేవులను పట్టణాలను దీవులను భూభాగాలను దొరికినంతమేరకుతీసుకొని ఇవినావి, ఇవినావి అనిముద్రలువేసుకొని పొలిమేరరాళ్లుపాతుకొనిరి. ఇప్పుడు అమెరికా ఇంగ్లాండులకు ఒరే మనమిత్రునియింట్లో మనమింకా ఉన్నాము, ఇదిన్యాయము కాదుఅని తటాలునతోచినది. మీ యింటినిమీకు పూర్తిగా వదలుతున్నాము అనిఅన్నారు. మీయింటిముందువుండే హాంగ్‌కాంగ్‌మాత్రం మాకుఉండనీలే అని అన్నారు ఇంగ్లీషువారుమాత్రం.

ఇట్లుండగా ఈమధ్యన అనగా ఒకనెలదినాలక్రిందట అమెరికావారికి తమమిత్రరత్నమగు చీనాకు మరొక అపచారము సవరణకానేలేదుకదా అని తటాలునస్ఫురించినది. మాదేశములోనికి చీనావారు కాలుపెట్టగూడదు అని ఏనాడో సంయుక్త అమెరికావారు శాసించియుండిరి, ఆరే మన మిత్రునికి మనయింటికి వచ్చేదానికిఇంతయిబ్బంది పెట్టుటఏమిన్యాయం, ఆయ్యాంతను(?) తీసివేస్తున్నాము మిత్రరత్నమా అనివారు చీనీలకు తెలిపినారు. కాని ఆ తీసివేయుటలో చాలాఅనుగ్రహం చూపించుచున్నామని సెలవిచ్చినారు. ఏషియాఖండములోని రంగుజాతివారలందరిపైకి చీనావారిని మేమువిశిష్టతతో ఇకముందు చూడగలము అనిసెలవిచ్చినారు. ఇట్లనుటలో ఎంతభావశైథిల్యమును(?) ప్రకటింపగోరినా, సామ్రాజ్యతత్త్వవాసనయు, తెల్లనల్లరంగు భేదాలతత్త్వమున్నూ, తెల్లవారిఆధిక్యతాధీమాయున్నూ, నల్లవారిపై తమఅనుగ్రహమున్నూ అందువ్యక్తమగుచున్నవి. చీనావారు ఈనాడు అవసరమైనమిత్రులు, అందుచేత విశిష్టతతో వారినిదగ్గరికిచేరదీయుచున్నారు, తక్కినవారు అట్టివారు కారు కావున చీనావారికిచ్చిన దర్జావారికియ్యబడదు- అనేతర్కము కనిపించుచున్నది. ఇది మాత్రము సంకుచితలక్షణము.

అమెరికావారు ప్రపంచాన్ని యుద్ధంముగిసిన వెంటనే నందనవనంగా మార్చుచున్నారట. భుక్తికి నాస్తిఅనే మాటవినరాదట. కల్పవృక్షాలు, కామధేనువులు, చింతామణులు ప్రపంచంలో స్థాపింపబడునట. మతస్వాతంత్ర్యము భావస్వాతంత్ర్యముస్థిరపడునట. భయమన్నమాట ఉండనేఉండదట. ఇవన్నీ సిద్ధిపొందునో లేదో చెప్పజాలము. ఎందుకంటే గతయుద్ధములోను ఇట్టివినాదాలు మానవభోంతరాళములో గింగురుమని మార్మ్రోగిపోయెను. అపరఏసు ప్రభువలె విల్సన్‌సభాపతి ౧౪ నిబంధనలను చేతబట్టుకొని యూరోపునకేగెను. అవన్నీధ్వంసమయ్యెను. ప్రపంచములో మరల "కర్రయెవరిదో బర్రె వారిదే" అనున్యాయము చెలామణీ అయ్యెను. ఈయుద్ధానంతర మెట్లగునో? అది యుద్ధమందు గెలువనున్న మన మిత్రమండలికే యెరుక.

బెంగాలుజనసంఖ్య ఆహారపదార్థముల కొఱత

కేంద్రశాసనసభలో ప్రశ్నలకు ప్రభుత్వసభ్యుని సమాధానములు

కేంద్రశాసనసభయగు అసెంబ్లీలో నవంబరు ౯వ తేదిన ఆహారపు కరువునుగురించి అనేకములైన ప్రశ్నలు వేయబడినవి. వాటికన్నిటికిని ప్రభుత్వపక్షమున సర్‌జ్వాలాప్రసాదు శ్రీవాత్సవగారు సమాధానమిచ్చిరి.

ఇంతవరకు ఇండియాకు మొత్తము 30000టన్నుల పరిమాణముగలిగిన ఓడలనిండా ఆహారపదార్థములు దేశాంతరమునుండి వచ్చినవనియు, ఇండియాకుచేరేవరకు గోధుమలకైనధర చాలాతక్కువయనియు వారుచెప్పిరి.

ఇండియాలోని కరువునుగురించి ఇంగ్లాండులో ఇండియామంత్రి అమెరీగారుచెప్పిన వాఙ్మూలమును అనుసరించి అనేకములైనప్రశ్నలు పరంపరగా వేయబడినవి. బెంగాలులో వారానికి వేయిమంది మరణించుచున్నారని అమెరీగారు తెలిపినదానికి ఇండియా ప్రభుత్వమువారు పంపినసమాచారము ఆధారమా యనుప్రశ్నకు శ్రీవాత్సవగారు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారికి సమాచారమును పంపుచుండినట్లు ఒప్పుకొనిరిగాని, ఈసమాచారముచే అమెరీగారి ప్రకటనగాని బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిన శ్వేతపత్రానికిగాని ఆధారమనిగట్టిగా చెప్పజాలమనిరి. ఇండియా ప్రభుత్వము వారికి శ్వేతపత్రము పంపించబడనే లేదనిరి.

ఆహారపదార్థవిషయాలలో ప్రవీణులను అరుమంచినిప్పట్లోనైతే(?) దేశాంతరమునుండి ఇండియాకు రప్పించుటలేదని శ్రీవాత్సవగారు మరొకప్రశ్నకు సమాధానమిచ్చిరి.

బెంగాలులో ఆహారపదార్థములు ప్రజలకుసరిగా అందుటకును, కరువు బాధితుల రక్షణకున్ను ఇండియాప్రభుత్వమువారు చేసినఏర్పాట్లను తెల్పుచు శ్రీవాత్సవగారు, బెంగాలుప్రభుత్వానికి ఆచరణలో ఉపయోగించగల సలహాను సాహాయ్యమును ఒసగనైనదనియు, బెంగాలులో ఆహారపదార్థముల రవాణాలకు డైరెక్టరుగా ఒకమిలిటరీఅధికారిని ఏర్పాటుచేయనైనదనియు కరువుబాధితుల రక్షణకై ౫౮౦౦ చోట్లలో ఏర్పాటులు చేయబడినవనియు చెప్పిరి.

బెంగాలురాష్ట్రములో ఒకకోటిముప్పదిలక్షల జనులున్నారనియు, అక్కడమిలిటరీవారెంతమందియున్నదియు చెప్పుటకువీలులేదనియు, ప్రజలకును మిలిటరీవారికిని సంవత్సరమునకు ౧౫లక్షలటన్నుల బియ్యము, ౧౫ వేల టన్నుల గోధుమలు, ౩౦ లక్షల ౯౦వేల టన్నుల బియ్యము, ౨,౦౦౦టన్నుల గోధుమలు, ౪౦౦౦టన్నుల సజ్జలు మున్నగు ధాన్యాలు, మొక్కజొన్నలు అవసరమగుననియు శ్రీవాత్సవగారు చెప్పిరి. ఇందునిమిత్తమై ౨౦లక్షల ౯౦వేలటన్నుల బియ్యము, ౧౦లక్షల ౧౫వేలటన్నుల గోధుమలు ౨,౦౦౦టన్నుల సజ్జలు మున్నగు ధాన్యాలు, మొక్కజొన్నలు తక్కువపడినట్లు బెంగాలు ప్రభుత్వమువారు అంచనావేసినారు.

బెంగాలులో తిండిలేక బాధపడుచున్న వారలకు ఇప్పించుచున్న గంజి ఒకమనిషి ప్రాణములను పోషణకే చాలదని ఒకసభ్యుడు ఆక్షేపణచేసెను. శ్రీవాత్సవగారు తానుగంజికేంద్రములకు పోయి చూచినప్పుడు అక్కడివారలు అనుభవించుచున్న గంజి చాలాబాగున్నదని ఎక్కువకూడ అనిరనుకుతెల్పిరి(?). అందుపై ఒకసభ్యుడు శ్రీ వాత్సవగారు తామే ఒకగంజి త్రాగి బ్రతుకుటపోయి(?) చూచితే బాగుండునని అనెను.

కృష్ణప్రేమ

సికింద్రాబాదులో రాజేశ్వరిటాకీలో నవంబరు ౧౧ తేదీనుండి ఫేమస్ పిక్చర్సు(?) వారు కలిసి తయారుచేయించినట్టి కృష్ణప్రేమ యను చిత్రము ప్రదర్శించబడుచున్నది. అనేకమంది ప్రేక్షకులతో స్థలముచాలక క్రిక్కిరిసి ఉంటున్నారు. ఇక్కడ తరగతుల స్థానములు నిండిపోవుటవల్ల సాధారణంగా ఎక్కువ తరగతులకు పోనివారలుకూడ అధికులు ఎక్కువ తరగతుల స్థానములను నింపుచున్నారు.

ఈచిత్రమందు రాధకు, శ్రీకృష్ణదేవునిపైగల భక్తిని సామాన్యలోకము అపోహపడి అపార్థము చేసికొని రాధ మగనివిడిచి పరపురుషుని ప్రేమించినదని నిందించుచుండగా, తుదకు ఆమెది మోహము కాదనియు, భక్తియనియు చూపుట ప్రధానమైన విషయము.

చిత్రమందు గొల్లపురములను, పల్లెభామలును, చంద్రావళియు రాధకు కృష్ణునిపైగల భక్తిని మోహముగా భ్రమించి చేసిన పోనిమాట(?) అనుకొనిన విధము చక్కగాచూపబడినది. నారదుడు పొందుట ఈ అపోహను బలపరచ తుదకు వీరలందరికిని కృష్ణునిపై భక్తి కుదిర్చినవిధము ప్రేక్షకులకు చాల ఆకర్షకముగానున్నది.

రాధపాత్రనుధరించిన కాంచనమాల, చంద్రావళిపాత్రధరించిన భానుమతి, యశోదపాత్రను ధరించిన హేమావతి, చంద్రగోపి(?)పాత్రధరించిన అద్దంకి శ్రీరామమూర్తి(?) పాత్రధారులు చక్కగా నటించినారు. నారదవేషధారిణి సూర్యకుమారి గానము చాల రమణీయముగానున్నది.

• •

హైదరాబాదు రక్షణ నియమాలలో మరొక సవరణచేయబడినది. ఈసవరణవల్ల యుద్ధమును బాగుగాసాగించుటకు గాని జనుల జీవనమునకు అవసరమైనసేవలను పర్యవేక్షణలో ఉంచుటకుగాని అవసరమని ప్రభుత్వమువారు తలచినచో వారు ఫలానావారలవిషయములోగాని, ఫలానా అని నిర్దిష్టమైన వస్తువుల గిర్వీపై డబ్బులుబదులుగా ఇచ్చుటను(?) రాదనిగాని నిషేధించవచ్చును, లేదా కొంత షరతులమీదగాని నియమము చేర్పరచవచ్చును. ఇందుకై చేసే తాత్కాలికమైన తేదినాటికి అట్టిపద్ధతి బకాయి(?) చెల్లించవలసినవి మిగిలియున్నచో వాటిని ఇంత కాలములో చెల్లించివేయవలెనని కోరవచ్చును. ఈ ఉత్తర్వును అనుసరించి చేసిన విధులు మాసుగాని ఎవరుగాని అతిక్రమించినచో అతనికి ౩ఏండ్లవరకు కఠినకారాగారవాసశిక్షగాని, లేదా జుర్మానాగాని విధించబడవచ్చును.

• •

౧౯౪౩ తీరుగా తేదినాటి ఆగస్టు జరీదాలో(?) ప్రకటించబడిన "హైదరాబాదు సెక్యూరిటీల కాంట్రాక్టుల రెగులేషను (సెం౧౩౫౨ఫ)" హైదరాబాదు నగరములో ౧౩౫౩ఫ(?) తేదీనుండి అమలులోకి రాగలదని ప్రకటించబడినది.

• •

హైదరాబాదు(దక్కన్)లో శ్రీకృష్ణదేవరాయాంధ్రభాషా నిలయమందు నవంబరు ౬ తేదిన ఉస్మానియావిద్యాలయపు పరిశోధక విద్యార్థియగు శాతవూడి(?) సుబ్బారావుగారు పట్టులను, చనుకులను(?) తయారుచేయు పరిశ్రమనుగురించి ఉపన్యసించిరి. ఇండియాలో ఈపరిశ్రమలు పెద్ద ఎత్తున స్థాపితమైనచో వార్నీషులను విదేశాలనుండి తెప్పించుటకై ఇండియానుండి ౨౪ లక్షల రూపాయలను పంపించవలసిన అవసరములేకుండ తప్పుననియు, ఈ మొత్తంలో హైదరాబాదు సంస్థానమునుండి ౧౨లక్షల రూపాయలు బయటికిపోవుచున్నవనిరి. పట్టులకై ఇండియానుండి ఒకకోట్లన్నర లక్షల రూపాయలను, ఇతరఅలంకారద్రవ్యములకై దాదాపు ౧కోటి రూపాయలను విదేశాలకు పోవుచున్నవి. కాబట్టి ఈ పదార్థములను తయారుచేయుటకై ఇండియాలో పెద్దపరిశ్రమలను స్థాపించవలెనని వారనిరి.

ధాన్యాలుకొనే అధికారి అరెస్టు

లంచము తినెనను నేరము

నాగపూరు నవంబరు౧౦

మధ్యరాష్ట్రములో ఛత్తీస్‌ఘర్ డివిజనులో పప్పుధాన్యాలను కొనుటకై బెంగాలునుండి పంపించబడిన ఒకఅధికారి పెద్దలంచముతినెను నేరముపై అరెస్టు చేయబడినాడు. అతనివద్ద అట్టిలంచము దొరికినది.

అగ్గిపెట్టెల వ్యాపారంలో, ఎక్కువరాబడులను సరకులను తినుచున్నవారలను పట్టుకొనుటకై పూనాపోలీసులు భారతదేశరక్షణ నియమాల క్రింద ౨౦మందిని అరెస్టుచేసిరి.

కొందరు చిల్లరఇచ్చుటకై కమిషను తీసుకొనినందుకై అరెస్టుచేయబడినారు. అరెస్టుచేయబడినవారలు జామీనుపై వదలిపెట్టబడినారు.

హైకోర్టులో రాజా ప్రతాప్‌గిర్జీగారి విజ్ఞప్తి నిరాకరణ

హైదరాబాదు (దక్కన్) నగరములో రాజా ప్రతాప్‌గిర్జీగారి భవనమును "ప్రతాప్‌గిర్జీ కోఠి"ని హైదరాబాదు రక్షణ నియమాలననుసరించి ను. పు. వ. నిజాంప్రభుత్వమువారు తమ పరిపాలనాభవనముకై కిరాయకివ్వవలెనని ఆజ్ఞ చేసియుండిరి కదా! దానిపై రాజాప్రతాపగిర్జీ బహదూర్ గిర్జీగారు ఆభవనమును తాను నివాసానికై వాడుకొనుచుండెననియు, తనకు నివాసమునకై మరిదే యిల్లుగాని లేదనియు, ఆభవనపు ఆవరణలో ఒక దేవాలయము, ఒక సమాధియు ఉన్నవనియు హైకోర్టులో మొఱపెట్టుకొనినారు. దానినిగురించి హైకోర్టు న్యాయమూర్తులగు ఖలీల్ జామాన్ సిద్దిఖీ గారు విచారించి నవంబరు ౯ తేదిన తీర్పు చెప్పుచు విజ్ఞప్తిని త్రోసివేసినారు. యుద్ధమువల్ల ఏర్పడినపరిస్థితులవల్ల సాధారణశాసనములను అతిక్రమించుచు వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యములకు బాధ కలిగించే ఆజ్ఞలను చేయుట అవసరమగుచుండునని, ఇపుడు ప్రభుత్వసభ్యులను(?) ప్రతాపగిర్జీకి విషయమై ఇచ్చినఆజ్ఞ సక్రమపద్ధతిలోనే చేయబడినదనియు న్యాయమూర్తులు అభిప్రాయమిచ్చిరి.

• •

"హైదరాబాదు స్టాక్ యక్స్చేంజి లిమిటెడు" సంఘములోని సభ్యులతోగాని, వారలద్వారాగాని, వారలతో పరస్పరముగాని జరిగే వ్యవహారము లన్నిటికిని హైదరాబాదురక్షణ నియమాలలో ౯౪-వ(?) ఆర్టికల్ నియమానికి చేరిన (3)వ ఉపనియమము వర్తించకుండునట్లు ఆజ్ఞ గావించబడినది.

జయప్రకాశ్ నారాయణ్ గారి విడుదలకై యత్నము

యత్నించినవకీలు అరెస్టు

నవంబరు ౧౦తేదీన లాహోరు హైకోర్టులో ప్రధాన న్యాయమూర్తియు, న్యాయమూర్తి అబ్దుర్ రహిమాన్ గారును కలిసి జయప్రకాశ్ నారాయణ్ గారిని ఏందుకు నిర్బంధములో ఉంచిరో విచారణచేయుటకై వారిని వదలవలెనని ఆజ్ఞ నిచ్చిరి.

ఇట్టిఆజ్ఞను సంపాదించుటకై యిచ్చినదరఖాస్తునుగురించి వాదించుటకై పోయినబారిస్టర్ ఖద్దీ లాలా(?)గారిని హైకోర్టు బార్ ఆవరణలోనే ఏమిటు ౧౨౯ వ(?) నిబంధన ననుసరించి అరెస్టుచేసిరి

పూనా నర్సుపై నౌకాధికారి మోహము

యావజ్జీవ ప్రవాస శిక్ష వరకు కథ సాగుట

బొంబాయి, నవంబరు౧౦

రాయల్ ఇండియన్ నేవీలో ఒకచిన్నఅధికారియగు భాయన్ రంగస్వామిఅనునాతడు కిర్కీలో ఇండియన్ జనరల్ హాస్పిటలులో ఉంటుండెను. చంద్రావతిఅనేనర్సును మోహించెను-వారలిరువురును భారతీయక్రైస్తవులు. రంగస్వామి ఆమెను పెండ్లాడగోరెను. కానిఅందుకామె వెంటనే ఒప్పుకొనక కాలముగడపుచుండెను. ఇట్లుండ పోయినఏప్రిల్ ౧౧నాడు ఇరువురును పూనాకుపోయి సుఖంగా కాలంగడిపినతర్వాత, చంద్రావతి ఆస్పత్రికి ప్రయాణమాయెను. త్రోవలో రంగస్వామి మళ్లీపెండ్లిమాటనెత్తగా, ఆమెతిప్పించుకొను జవాబిచ్చెను. అందుపై అతనికి కోపమువచ్చెను. అపుడు జరిగిన వివాదంలో చంద్రావతి రంగస్వామిని తిట్టెను. అతనికి కోపమువచ్చి కత్తిదూసి ఆమెనుచంపెనట. ఇది బొంబాయిహైకోర్టు నేడు న్యాయమూర్తి రాజాధ్యక్ష గారును, న్యాయమూర్తి లోకూరుగారును తీర్పుచెప్పిన ఒకఅభియోగమందలి కథ

చంపినతర్వాత రంగస్వామి తనను, ఆమెను దోపిడీలో ముగ్గురుకొట్టి ఆమెనుచంపిరని ప్రవాదమును ప్రచారముచేసెను. తర్వాత అతడు తాను హత్యజరిపినట్లు ఒప్పుకొనెనట. మళ్లీ అతడు ఆట్లుఒప్పుకొన్నదానిని సెషన్‌కోర్టులో నిరాకరించెను. సెషన్‌కోర్టులో అతనిపై అభియోగ విచారణజరుపుటకు జూరీవారు నిందితుడు నిర్దోషిఅని అభిప్రాయమిచ్చిరి. సెషన్ న్యాయాధిపతి ఆఅభిప్రాయాన్ని ఒప్పుకొనక హైకోర్టువారి తీర్పును కోరుటచే హైకోర్టు న్యాయమూర్తులు, నిందితుడు నేరమునుచేసెననుటకు చాలినంత సాక్ష్యమున్నదనియు, జూరీవారిఅభిప్రాయము పొరపాటైనదనియు అభిప్రాయమిచ్చుచు నిందితునికి యావజ్జీవప్రవాస శిక్షను విధించిరి.

ఓరుగల్లు గ్రంథాలయమునకు కొన్ని సూచనలు

హనుమకొండయందు "శ్రీ రాజరాజనరేంద్రాంధ్రభాషానిలయము" అనుపేరుతో నొక గ్రంథాలయము ౧౯౦౪ సంవత్సరమున స్థాపింపబడిన దుపబడుచున్నది. వార్షికోత్సవములు జరుగుచున్నవి. వార్షికోత్సవములు కెవరినో యొక మహానుభావుని యాహ్వానించుటయు, సభను "జయప్రదముగా" (గ్రంథాలయ పెద్దలదృష్టిలో) జరుపుటయు జరుగుచున్నది. అదే యాచారానుసారముగా సుమారు నాలుగుమాసముల క్రితము ముప్పదితొమ్మిదవ వార్షికోత్సవము శ్రీ విద్వాన్ బిరుదరాజు రామరాజుగారి అధ్యక్షతన జరిగినది. నిబంధనానుసారముగా వెంటనే క్రొత్త కార్యనిర్వాహకవర్గపు యెన్నికలు జరుగవలసియుండెను. కాని నాలుగుమాసములు గడచినను ఇంత వరకెన్నికలు జరుగలేదు. వార్షికోత్సవసభానంతరమున వెంటనేయెన్నికలు జరుపుటకు కోరముపూర్తిగాలేదనియు, తదుపరి మరొకసారికూడ కోరము పూర్తిగాకనే యెన్నికలుజరుగలేదనియు తెలియుచున్నది. కార్యనిర్వాహకవర్గపు యెన్నికలు జరుగునో లేదో తెలియదు. దీనికంతకు కారణము పట్టుదలతో పనిజేయుకార్యకర్తలు కొఱతయే.

"చాలమంది చందాదారులు సరిగా చందాలు ప్రసాదించుట లేదు బకాయిమితిమీరుచున్నది. గత వార్షికోత్సవము వరకు రు ౧౧౪౮-౬-౦ ఇప్పటికి ౧౨౫-౧౪-౦ మొత్తము ౧౧౦౭-౮-౦ వసూలు వచ్చినది" అని ముప్పదితొమ్మిదవ వార్షికోత్సవపునివేదికలోయున్నది. ఇది యెవరిలోపము? చందాదారులలోపమా? లేక వసూలుచేయుటలో గలలోపమా? బకాయపెరుగుటయేకాని తగ్గుట లేదుకదా? బకాయివసూలుకేమైనతగు ప్రయత్నము జేసినారా? ఒక మెట్రిక్యులేట్ గ్రంథాలయాధికారిగాయుండి, అతను వెళ్లియడిగినపక్షమున చందాదారులు బకాయలనీయకుందురా?

ఇచటి నిబంధనలు కొన్ని కడువిచిత్రముగా నున్నవి. పరిహాసాస్పదముగనుగూడ. "చందాదారుడు గృహమునకుతీసుకపెళ్ళు గ్రంథపుఖరీదుఆచందాదారుని ఆరునెలలచందా మొత్తముకంటెమించియుండరాదని" యొకనిబంధనగలదు. దీనినిబట్టిరెండణాలచందాను చెల్లించువిద్యార్థులు, పావులాచందానుజెల్లించు చందాదారులు నవలలనుతప్ప వేరే గ్రంథములను జదువజాలరు. విద్యార్థులకు పావులాచందాదారులకు, నవలలకంటె పెద్దసాహిత్యమునవసరమని యాగ్రంథాలయాధికారుల తలంపు? విద్యార్థులకుప్రత్యేకముగా రెండణాలచందాను నిర్ణయించినందువలన లాభమేమిమిగిలినది? చందాలో కరుణనుజూపి పుస్తకములిచ్చుటలో కఠినత్వమును జూపుచున్నారు అదియుగాక యెన్నికలసందర్భమున రెండణాలచందాదారులకు వోటింగుహక్కులేదు. కొంతమంది సభ్యులయిండ్లలో గ్రంథములు చాలదినము లుండుచున్నవి, వాటికొఱకెంతోమంది యెన్నోదినములు నిరీక్షణజేయవలసి యుండును.

గ్రంథాలయమున నవీన గ్రంథములు తక్కువసంఖ్యలోయున్నవి. యుద్ధకాలమున ఖరీదు లెక్కువయని చెప్పవచ్చును, కాని అదియెంతవరకు సత్యమో పైచందాలు, బకాయాల లెక్కలను జూచినచో విశదముకాగలదు ఇంతేవలెనిచట జరుగుచున్న లోపములలోనుంచి కొన్నింటిని జూపితిని. విమర్శతోపాటు గ్రంథాలయ పాలకవర్గమునకు కొన్ని సూచనలగూడ జేసెదను.

౧ ఇప్పుడిచ్చువేతనముకంటె యెక్కువవేతనమునిచ్చి ఒక మెట్రికులేటును గ్రంథాలయాధికారిగా నియమించుట, ౨ ఎక్కువశ్రద్ధతో బకాయీల నీలయినంతశీఘ్రముగా వసూలుచేయుట. ఇప్పటి నుంచి యేనెలచందా ఆ నెలలో వసూలు చేయుట.

౩ పుస్తకములింటికి తీసుకవెళ్ళుటకు రెండణాలచందాదారులకుగూడ రూపాయి, అర్థరూపాయి చందాదారులకున్న హక్కుయుండవలెను, ౪ గ్రంథములు చందాదారులిండ్లలో ఎక్కువదినములుండకుండునటులతగు జాగ్రత్తతీసుకొనుట. ౫ కార్యనిర్వాహకవర్గము నుండి ఆంధ్రసాహిత్యములో పరిచయముగల కొందరిసభ్యులతోగూడిన కమిటీనొకదానిని స్థాపించుట. అదియేక్రొత్త గ్రంథములు తెప్పించవలయునో నిర్ణయించి గ్రంథాలయ ఆర్థిక పరిస్థితికనుగుణ్యముగా గ్రంథములు తెప్పించుచుండవలయును. ఈ కమిటీయందుప్పుడులేక మిగ్గుసభ్యులకన్న యెక్కువయుండనవసరములేదు.

సెలవుదినములందు గూడ గ్రంథాలయమును తెరచియుంచుట. కనీసము మార్పులనుజేసినచో గ్రంథాలయము వలన సరియైనలాభము కలుగగలదు.

—— పి. యం. రావు

విత్తనములు

అన్నిరకముల పూవుగాయల, పూలవిత్తనములు నమ్మకముగా దొరుకును. వివరములకు వ్రాయుడి.

ది పూనాసీడ్ ఏజన్సి

233, రాంకోట్, సుల్తాన్‌బజార్. హైద్రాబాదు

డాకూరు క్షరకులకష్టాలు

ఈ గ్రామం తా॥ అంకోలులోచేరినది. ఇండ్ల సంఖ్య ౪౨౫ జనసంఖ్యయిందుమించు ౩ వేలుకలది. గ్రామంలో నూటికి ౭౦ వంతున వ్యవసాయదారులు. ౧౦వంతున కూలీలు.

ఈసంవత్సరము ఆశ్లేష కార్తిలో చెరువులకునీరు రాక వరిపంట అలుకలేదు. తర్వాత తాలిపైరునకు తగినన్నినీళ్లు చెరువులలో వచ్చినవి. పునాసపైరులు గనుక మామూలుకు ౧౨౫ పంటపండినవి. రబ్బిపంటలు అలికి నారుగాని అనావృష్టివలనజొన్నమొలక అంత బాగుగా కాలేదు.

ఆహారపదార్థాలధరలు విపరీతంగా పెరిగినవి. రూపాయికి ౨ శేర్లబియ్యం, ౩ శేర్లజొన్నలు. కిరసనాయిలు, చక్కెర కంట్రోలుఅయినప్పటినుండి బొత్తిగా దొరకుటలేదు, అందరిఇండ్లలో దీపము వెనగకాయనూనెదీపాలు వెలుగుచున్నవి. లాంతరు అన్నీ ఖాలీగా గోడకుండే మేకుల పై చేరినవి. చక్కెర మాగ్రామానికి అసలేదొరకుటలేదు. ఇక్కడికి ౭ మైళ్ళదూరాన జోగిపేటులో తహసీలు కచ్చేరి కలదు. తహసీలులో చక్కెర కై దరఖాస్తుపెట్టుకుంటే మాగ్రామానికి గుంజాయిషు లేదని దరఖాస్తులు నామంజూరుచేసిరి. ఏదేని రోగమువచ్చిన, పాలలో చక్కెరకలిపి రోగిష్టికి త్రాపుదమన్న దొరకుటలేదు. కిరసనాయిలు చక్కెర వలనకలిగే కష్టాలు ఇంతఅంతాఅని చెప్పవలవిలేదు.

ఈ డోలిలో కల్ ఫంకు వారి కాలువయు ఇంచుమించు (౫౦౨౫) దీనినుండి గ్రామప్రజలకు ఏలాటి లాభములేదు. సామాన్యంగారోడ్డు లేని ఊరుండదు కాని అన్నిఊళ్ళల్లోకంటె మాఊరికిరోడ్డుచాల విచిత్రంగానున్నది ఎల్లప్పుడు నీరుబురదలోనిండి ఉంటుంది. నడిచేవాళ్లకు మోకాళ్లలోతు బురదలున్నాయి ప్రతి దినము రాత్రుల్లో రాళ్ళు తాకియో లేక కాలుజారియో పడవలసివచ్చును. ఈ దారి దాటినతర్వాత మల్లయ్యపేటతో పెద్దబొందకలదు. వానకాలము ఎండకాలము నీరునిండుగా ఉండును. వానలుపడిన నాడు పొలాలనీళ్ళువచ్చి అందులోకలసి పెద్దఏరులాగా నీళ్లుపారును. ఈ సమయములక్రిందట నీళ్ళ మయమైయున్న పొలాలరోడ్డు తెలియక ఒకబాలుడు బొందలోపడిచనిపోయినాడు. ఇది దాటిన తర్వాత గ్రామంచివరలో హరిజనవాడకలదు. దానివద్ద పెద్ద కాలువనున్నది. రాళ్లుడొంకలలో కూడినవి. మాఊళ్ళలోఉండే చుట్టుప్రక్కల గ్రామాలనుండి రైతులు జొగిపేటసంతకు ధాన్యాదులు ఎగుమతిచేయుచుందురు, ఒక ఊరిబండ్లైన మంచిగాలేదు. ఈలాటికష్టాలను రైతులు అనుభవించుచున్నారు.

ప్రభుత్వమువారు గ్రామపంచాయతి బోర్డులు పెద్దగ్రామములలో అమలుజరుపను న్నారు. మా గ్రామానికిపంచాయతిబోర్డులు రానున్నవి. ఆజ్ఞలు వెంబడించినట్లు వింటున్నాము. ప్రభుత్వమువారు పంజాలనుఎన్నికొనేటప్పుడుఅక్కడిపరిస్థితులను బాగా పరిశీలించి ప్రజలఅభిప్రాయముతో పంచాయితీబోర్డు పంజాలను ఎన్నుకున్నట్లయితే ప్రజలకు మేలుకలుగును.

—— పి. రామచంద్రరావు

ని. రా. ఆం. మ. నల్లగొండ జిల్లా కమిటీ

(ఒ.వి.) ౫౨౪ ౧౩౫౭ ఫ.

"నల్లగొండజిల్లా కమిటీసమావేశము భువనగిరిలో చ ౩౦-౧-౫౭ ఫ. చ౧-౨-౫౭ఫ. రోజులయందు జరిగి తీర్మానించినవిషయములు. ౧. జిల్లాసంఘముక నియమావళి అంగీకరింపబడెను. ౨. మహాసభాధ్యక్షులవారు లేఖ ద్వారా శ్రీసుబ్బారావు గారిని వీఅధికారములో సైనసభ్యులచేర్పించవద్దని వందున వారినినమలేఖనుఉపసంహరించుకొనుటకు కోరును తీర్మానము జరిగెను. ౩. తాలూకా సూర్యాపేట కమిటీవారు ఆచ్చటి సహాయ కార్యదర్శిగారిని తొలగించినందున అదికారణముకాదని తిరిగివారిని ఆదేశానుసారములో పని చేయునట్లు తీర్మానించెను. ౪. తాలూకాసూర్యాపేట సభ్యుల వివరపత్రము అంగీకరింపబడి చ౧-౨-౫౭న వరకుచేరిన ప్రాథమిక సభ్యులచే చరిత్ర౫౭ఫ. నాడు ఎన్నికయిన కమిటీ అధ్యక్ష కార్యదర్శుల పదవీకృతమైన సూర్యాపేట సానికములోనే ఈకమిటీ ఎన్నికలు జరుగుటకు ఏర్పాటులు జరిగెను.

జిల్లా
ఇందాది బడి పంతుళ్ల కష్టస్థితి

మానిజామాబాదుజిల్లాలో మొత్తం ఇంచుమించు ౨౧౫ బళ్లు కలవు. అందులో [౧] ఉన్నత పాఠశాల, శమాధ్యమిక పాఠశాలలు (౯౦) యుప్తడాయిపాఠశాలలు, మిగత ౧౦౪యిద్దాది పాఠశాలలు. ఈ బడ్డాది పాఠశాలల ఉపాధ్యాయులకు కొన్నిచోట్లలో రూ౧౨, మరికొన్నిచోట్లలో ౧౦, రూపాయలు నెలజీతం. వీరికిఅలవెన్సులు, యుద్ధభృతుల వెన్సులు, చిల్లరఖర్చులు, సెలవు టిక్కెట్లు యేమాత్రంలేవు. వీరు సర్కారు ఉద్యోగులు కారట, వీరుసర్కారు ఆజ్ఞలను అమలు చేయక తప్పటలేదు. కాని యుద్ధప్రతుల వెన్సువదిలినప్పుడుసర్కారుఉద్యోగులు కారింపరు. వీరుకనుబళ్ళను గ్రామచావడిలో లేకపోనిమిలోను, లేక యెవరిపంచలలోనో పెట్టుకొనవలయును. మా పల్లెలో ఒక సామాన్యకూలికి నెలకురూ౧౫ మొదలు ౨౦ వరకు జీతంఇస్తున్నారు. కానియీపంతుళ్ళకు నెలకు రూ౧౦జీతం. అందులో తప్పకుండ ప్రత్యేకఖర్చులున్నవి. ౨-౩ పొలికి, జనాభా ఖర్చు, మజూర్యాముస్సులా మన్నగేటిజిప్తరులకు రు౧ నెలనెలకుల పంపుటకు. రుగ్ణులుదలనర్తుఫారములకు, రు ౨ టపాటిక్కెట్లుఖర్చు ఇంకా అసాధారణఖర్చు యెన్నియోగలవు. ఈఖర్చులభారముతో పంతులు గ్రామంలో లేకకల్లములో జనులను సింజును అడుగుకుంటూను, లేకపిల్లలతండ్రులను నిర్బంధపెట్టియడుగును. ఇట్లుఅడుగుకొనేపంతుళ్లు పిల్లలకు యెట్లు చదువుచెప్పగలరు?

ఇంతలో గోలకొండపత్రికలో పంతుళ్ళను గురించి ప్రతిపంతులుజీతం నెలగకిరూ౩౦కన్నతక్కువవుండబోదనియు. అందుకుఈసంవత్సరం రు ౪౫ లక్షలు యెక్కువయిచ్చినారనియు, ప్రైమరీ బడి పంతుళ్లజీతాలు హెచ్చింతురనియు విన్నాము. ఇదియు మాయిద్దాదిబడిపంతుళ్ళకు జీతాలు యెక్కువకాగలవనియు నమ్ముచున్నాము. కాని ఈ బీదపంతుళ్ళనువిడిచి వేరేపంతుళ్ళను యిస్తారేమో తెలియుటలేదు.

ఒక పల్లెటూరి నివాసి.

గృహపరిశ్రమలు

(నేదునూరి గంగాధరంగారు)

లక్క సిరా

శ్లో॥ టంకణద్విగుణం లాక్షా
లాక్షాదశగుణం జలం
వహ్నినాపాచయేద్యత్నం
రసో దివ్యోభిజాయతే॥

౧ భాగము వెలిగారము, ౨ భాగములు లక్క, ౨౦భాగములు నీరును కలిపి, సన్నని మంట చేత మరిగించినచో చిక్కగానగును. దీని నేలాక్షా రసమందురు. దీనిని సరేసునకు మారుగ వాడ వచ్చును.

ఈచిక్కనిరసములో మనకు కావలసిన రంగుల పొడులను కలిపినచో, అనేకరకముల ప్రశస్తమైనసిరా తయారగును. ఇది చాల శ్రేష్ఠమైనది. ఈ తెలుగు సిరా, యొకపూతకరబడిన తళతళాయమానముగ అచ్చు వేసినట్లు కనబడును, నీటితో వ్రాసి తడిపి నను చెక్కుచెదరదు.

బంగారు సిరా

పాదరసము౧తులము, తాళకము ౧ తులము, గంధకము తులము శుద్ధి వెలిగారము ౧ తులము ఇవన్నియును కలిపి, ఒక సీసాలో నుంచి, సీసాను బాగుగా బిరడాబిగించి ఇసుకమధ్యమున పొయిలోనుంచి, కమలాగ్ని నివండగా, సిసుకపై వద్దగిబ్రతేలినవెంటనే తీసి, సీసాలో పిప్పమువిడిచి, పైచూర్ణమును లాక్షారస ముతోగాని, తుమ్మబంకతోగాని; కలిపి వాడ వలెను.

తెనుగుసిరా

వరినూకల మూకుడులోనుంచి పోయిమీద వేయించి మాడ్చి, అందుపై నొకగుడ్డవేసినూకలు మండి బొగ్గగును. బాగుగా బొగ్గయినవెంటనే అందులో నీరుపోసి, తరువాత దింపిన ఆనూకల పరిమాణమునకు సరిగా దీపపుమసి గుడ్డతో మూటకట్టి, ఆమూట బొగ్గులలో రాయుచుండినచో మసి యంతయు నూకలసారములో కలిసి. నల్లని మృదువైనరస మేర్పడును. దానినొక వారమదినములు నిలువయుంచి యుపయోగించవచ్చును. ఈ సిరా వందలాదివత్సరములైనను అప్పుడే వ్రాసినట్లు తళతళలాడుచుండును.

కరక్కాయల సిరా

౨౦భాగములుకరక్కాయలు, ౧౦భాగములు అన్నభేది ౧౦భాగములు తుమ్మజిగురు, ౨౦౦ భాగములు నీరును వాడవలయును.

కరక్కాయలు చితుకగొట్టి నీటిలో మరిగించి, వడియగట్టి, కొంచెము నీటియందు తుమ్మజిగురు, అన్నభేదికరగబెట్టి కరక్కాయల కషాయముతో కలుపవలయును. ఇదే కరక్కాయల సిరా,

సిరా పొడుము

కరక్కాయలపొడి ౩౦౦భాగములు, అన్నభేది ౨౦భాగములు, పైకతుత్తము ౧౦భాగములు, పటిక ౨౦భాగములు, తుమ్మజిగురు ౨౦ భాగములు కలిపి చూర్ణముచేయవలెను.

సిరా కణికలు

ప్రశస్తమైన కిరసనాయిల్ దీపపుమసి ౨౦ భాగములు, తుమ్మజిగురు ౫ భాగములుకలిపి యిచ్చిన సన్నిపట్లు కణికలుచేసి యుంచుకొని, నీళ్ళలో కలిపి వాడుకొనవగును.

ఎఱ్ఱ సిరా

ఎఱ్ఱరంగు పొడుము ౧౨భాగములు, నవాసారద్రావకము ౩౦భాగములు, నిమ్మపువ్వు ౨ భాగములు.

నవాసార ద్రావకములో ౩౦ భాగములు నీరు కలిపి యందు రంగుకరిగించి నిమ్మపువ్వు కలిపి నిలువయుంచవలయును.

—రెడ్డిరాణి.

బొంబాయినుండి కొబ్బరిఎగుమతి నిషేధము

బొంబాయిలో కొబ్బరినూనె చాలతక్కువగా ఉండుటవల్ల అక్కడినుండి కొబ్బరిగాని, కొబ్బరి నూనెగాని బయటికి ఎగుమతిచేయరాదని ప్రభుత్వాజ్ఞ అయినది.

నేరుగా పాట్యాలమహా రాజుగారికి ప్రజలమొఱ కేర్పాటు

పాటియాల సంస్థానప్రజలు తమకుగల కష్టములనుగురించి నేరుగామహారాజాగారికి విన్నవించు కొనగల్గుటకై అట్టికష్టాలనుగురించిన విజ్ఞప్తులను మహారాజాగారి నగరులగు మోతీబాగు పాలెస్ ఎదుట ఒక విజ్ఞప్తులపెట్టెలో వేసేటందుకు ఏర్పాటుచేయబడినది. ఆపెట్టెలోని విజ్ఞప్తులను మహారాజాగారు స్వయంగాతీసికొనిచూచుకొందురు

ఇండియాలో సరకుల ఉత్పత్తి హెచ్చించుటకు ప్రయత్నము

దేశములో ధరలను తగ్గించుటకు ప్రభుత్వవిధానము

భారతదేశంలో ధరలువిపరీతముగా హెచ్చుట వల్ల కలిగినకష్టములను తొలగించుటనుగూర్చి నేడు కేంద్రశాసనసభయగు అసెంబ్లిలో నవంబరు౯ తేదిన చర్చజరిగెను. ముస్లింలీగుపార్టీకి చెందిన సర్ జియాయుద్దీనుగారు దానికిసంబంధించినతీర్మానము ప్రతిపాదించిరి. జియాయుద్దీనుగారు సవరణనుబలపరిచిరి. సవరించబడినతీర్మానమందు "ధరలు ఎగుడుదిగుడు లేకుండ ఉండినచో దేశమునకు మేలు బాగుండునుకాబట్టి ప్రభుత్వము వారు తమ ద్రవ్యవిధానములో అట్టిధరలనిలకడపుగురించి అన్నిటికంటె ఎక్కువశ్రద్ధవహించవలెనని కోరిక తెలుపబడినది.

మొదటితీర్మానమునుగురించి జమ్నాదాసు మెహతాగారుపన్యసించుచు ఇండియాలో డబ్బు ఎక్కువచేసినందువల్ల ధరలు పెరిగి కరువేర్పడినదని, దానివల్ల ఇండియాలో పోయినరెండేండ్లలో జనులు ౨౦౦౦ కోట్లరూపాయీలవిలువగల సరకులను, సేవలను కొనజాలకుండపోయిరని అంచనాకట్టిరి. ఇంతగాపదేశములో జనులుగానిత్యాగముచేయలేదనిరి. ఇప్పుడుధరలను గట్టిగాతగ్గించనిచో ౦కోట్ల భారతీయులు నష్టమెంతకల్పించవచ్చునని.పోయిన మార్చినెలలో ఇండియా ప్రభుత్వపు ఆర్థిక మంత్రి విపరీతపులాభాల నార్జించువారలను అణచి వేసెదనని చెప్పెనుగాని,అట్టిలాభాలనార్జించేవారలే మంత్రిగారిని అణచివేయగలరని మెహతాగారు చెప్పిరి.

డాక్టరు పి.యస్. బెనర్జీగారు ఉపన్యసించుచును దేశములో సరకులను ఎక్కువగాఉత్పత్తి చేసినచో ధరలు తగ్గుననిరి ఇండియాప్రభుత్వపువాణిజ్యపరిశ్రమశాఖ మంత్రియగు సర్ ఆజీజుల్ హక్ గారు ప్రభుత్వము బట్టలధరను తగ్గించగలిగెననియు, సరకులను ఉపయోగానికిరాకుండ చర్యగైకొనెననియు. మంచిసరకులను చౌకగా జనులకు లభింపజేయుటకు చర్యగైకొనుచున్నదనియు చెప్పిరి.

మౌల్వీ అబ్దుల్ ఘనీగారు రైతులకు ఇప్పటికంటె ఎక్కువబంగారము ఇండిచిక్కునట్లు చేయవలెనని సూచించిరి.

మఱియుపురు ఉపన్యసించినతర్వాత సవరణ సూచించబడెను. జియాయుద్దీనుగారు సవరణ ఒప్పుకొనిరి.

ఆఖరున ఇండియాప్రభుత్వపు ఆర్థికమంత్రి సర్ శెరిమాకెయిన్స్టన్ గారుపన్యసించుచు దేశీయజనులకు కావలసినసరకులు, సేవలు కరువులోపడినందువల్ల చెలామణిలో ఉండేడబ్బు ఎక్కువైనదనిరి. కాబట్టి ప్రభుత్వమువారు పన్నులనువేసియు. అప్పులనుచేసియుఎక్కువగానుండు డబ్బును ఆకరించుకొనుటయు, దేశజనులకు ఎక్కువసరకులను తయారుచేసివిక్రయించుటగాని అదిసాధ్యపడకున్న ధరలను శాసనముచే తగ్గించుటగాని వచ్చిన చిక్కులను తొలగించుటకు ఉపాయాలనిరి. ఇపుడు దేశములో సరకులను ఎక్కువగాతయారుచేసి జనులకువిక్రయించనిచో దేశజనుల ధైర్యము చెడిపోగలదనియు, దీనివల్లదేశములోయుద్ధప్రయత్నము సరిగాసాగకుండాపోవుననియు, కాబట్టిఇపుడు యుద్ధప్రయత్నాలకు కొంతఆటంకమైనా దేశజనులకు ఎక్కువసరకులను తయారుచేయించియిచ్చు విషయమై ప్రభుత్వమువారు యెక్కువశ్రద్ధ వహించగలరనియు రెయిసమ్ గారుచెప్పిరి,

షోలాపూరులో సోవియట్ వార్షికోత్సవ నిషేధము

షోలాపూరు, నవంబరు౯

ఇక్కడి అధికారులు సోవియట్ యూనియను యొక్క ౨౬వవార్షికోత్సవము నిక్కడజరుపుటకు అనుమతిని నిరాకరించినారు.

ఊబగరత్న కమ్యూనిష్టుపార్టీవారును, రాడికల్ డెమొక్రాటిక పార్టీవారును సదరు ఉత్సవ సందర్భమున బహిరంగసభలను జరుపదలచిరి.అనుమతినిరాకరించుటకు కారణములు తెలుపబడలేదు. (యు.ప్రె.)

సింధు ప్రభుత్వమువారి లాభాశకై ఆక్షేపణ

శ్యామప్రసాద్ ముఖర్జీ గారి విమర్శ

డాక్టర్ శ్యామప్రసాదు ముఖర్జీగారు సింధు ప్రభుత్వముయొక్క లాభాశను గురించి విమర్శచేయు ఒకవాఙ్మూలమును ఒకదానిని యిచ్చినారు. "బెంగాలు ఆహారపుకరువుబాధను పోగొట్టుటకు యత్నించుచున్నకమిటీవారుఆవసరమైనచో డబ్బిచ్చియైనను ఆహారపదార్థములను తేవలసినదనిచెప్పి ఒకరినిపంపించినారు. కాని సింధుప్రభుత్వము వారు బెంగాలుకు ఓడలోపంపించే ఆహార ధాన్యములు ఎంతయున్నను వాటిపైతమకు ఉండవలసిన లాభమునువదలకొనుటకు నిరాకరించిరి. కరాచీనుంచి కలకత్తాను ధాన్యమునురవాణాచార్జి చేసి చేరవేసెదమని సింధియాకంపెనీవారు సిద్ధపడినను ప్రయోజనములేకపోయినది, అదిలాంపెనీవారితప్పు కాదు"అని శ్యామప్రసాదముఖర్జీగారనినారు.

సింధు ప్రభుత్వమువారి ఈలా భాశనుగురించి బ్రిటిష్ప్రభుత్వమువారుప్రకటించిన శ్వేతపత్రమందు పంజాబురాష్ట్రపుఅభివృద్ధిశాఖమంత్రి బలదేవసింగుగారు వాఙ్మూలమునందును ఆక్షేపణ చెప్పబడినది.

బెంగాలుశాంతిరక్షణసమితివారును, ఇండియన్ చేంబర్ ఆఫ్ కామర్సువారును, నేను ఆసలునిర్ణీతమైనదానికంటె ఎక్కువ ధాన్యమును బెంగాలుకు ఓడలోపంపించుటకై సింధుప్రభుత్వమును ప్రోత్సహించుటకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి విన్నవించితిమి, కేంద్రప్రభుత్వమువారు అదరణతో ప్రయత్నించినను, సింధుప్రభుత్వమువారి మనస్సును మార్చజాలకపోయిరి. అని ముఖర్జీగారు తెలిపి రాష్ట్రీయ,ప్రభుత్వములుఆహారమునుగురించి ఈవిధముగాఒక్కొక్కటేము తమతమ ఇష్టమువచ్చినట్లు వర్తించక అన్నియుఒక్కవిధానమునకు బద్ధమైయుండవలెనుఅవసరమనినారు.అట్టివిధానమును ప్రజల సంకల్పమునకుప్రతినిధిగానుండు దేశీయప్రభుత్వము మాత్రమే ఏర్పాటు చేయగలదని ముఖర్జీ గారు చెప్పిరి

ప. ప. వ. నిజాంస్టేటు రైల్వే

నోటీసు

నిజామాబాదు - బోధన్ సెక్షన్‌లో రైళ్ల కాలముల మార్పులు

15 నవంబర్ 1943 సోమవారమునాటి నుండి నెం. 49, 50, 51, మరియు 52 మిక్సుడు రైళ్లు ఈక్రింది కాలముల మార్పుతో నడచును.

		50 మిక్సడ్	52 మిక్సడ్
నిజామాబాదు	పోక	06-00	17-43
బోధన్	రాక	08-10	19-45
		49 మిక్సడ్	51 మిక్సడ్
బోధన్	పోక	08 50	20-25
నిజామాబాదు	రాక	10-45	22-25

పూర్తి రాకపోకల కాలములకు స్టేషన్లలోని పెద్ద టైంటేబిల్లు చూడుడు.

సికింద్రాబాదు - దక్కన్
తేది 12-11-1943

ఆర్. హైదరీ
ఆ. చీఫ్‌ట్రాన్స్పో. సూపరింటెండెంటు

పెషావర్ యక్స్‌ప్రెస్ ఉపద్రవపు అభియోగం తీర్పు

జాల్నాపూర్ సెషన్సుజడ్జి ఏ.ఆర్. ఖాన్ గారు పెషావర్ యక్స్‌ప్రెస్ బండిపట్టాలనుండి తొలగి క్రిందపడి ఉపద్రవము జరుగుటనుగురించి తమవద్ద నడిపించబడిన అభియోగములో నవంబరు ౧౦ తేదీన తీర్పు చెప్పిరి. జూరీవారు ఏకగ్రీవంగా ఈ అభియోగమంతటిలో నిందితులు నిర్దోషులని అభిప్రాయమీయగా, జడ్జిగారు దానిని అంగీకరించి అందరునిందితులను వదలిపెట్టుటకు ఆజ్ఞనిచ్చిరి.

పోయిన సంవత్సరము అక్టోబరు ౨వ తేది 3వ తేదీల మధ్యరాత్రివేళ పెషావరుకు పోవుచుండిన యక్స్‌ప్రెస్సు బండి చాలిస్గాంపూర్ వద్ద పట్టాలనుండి తొలగుటచే గరమంది ప్రయాణీకులు వెంటనే మరణించిరనియు, ౪౦ మందికిపైగా గాయపడిరనియు, ఆపట్టాలను నిందితులు తొలగింపుటచేతనే ఈ ఉపద్రవము జరిగెననియు, నిందితులు దరుసు రాజకీయ విధ్వంసకార్యక్రమమునందు ఒక భాగముగ ఈదుష్కృత్యము జరుపుటకు ప్రభుత్వముపై కుట్రచేసిరనియు నిందితులపై ఆరోపణలు అభియోగమందు చేయబడినవి.

నిందితులు తమకు కాంగ్రెసుతో సంబంధము లేదనియు, తామాతప్పులసంగతి ఎరుగమని చెప్పిరి.

జడ్జిగారుకూడ రైలుపట్టాలను నిందితులే తొలగించిరనుటకు సాక్ష్యము లేదనియు, పోలీసులవద్ద నిందితులు ఒప్పుకొన్నట్లు తెలుపబడిన సంగతులను నిందితులు నిజముగా ఒప్పుకొనినట్లుగా భావించ వీలు లేకున్నదనియు అభిప్రాయపడిరి.

చందా వివరాలు
సంవత్సరము చందా 6 రూపాయలు
ఆరు నెలలకు „ 3-౧౦-౦ „
బ్రిటిష్ ఇండియాలో సంవత్సరం చందా 8 రూపాయలు.
విడి ప్రతి ౦-౧-౬
పాత ప్రతిక వెల ప్రత్యేకము

గోలకొండపత్రిక
Golkonda Patrika

The only Popular Paper that reaches the masses in the Dominions
■ ■ ■
BEST MEDIUM
— FOR —
ADVERTISFMENT

Volu 18 — No. 2| Published on every Monday and Thursday Hyderabad Dn | 15 — 11 — 1948

ఇండియా తిండిసరఫరాకై బ్రిటిషు పొగాకుఓడల నివ్వండి

—

పార్లమెంటుసభ్యురాలి సూచన
చర్చిలుగారి నిరాకరణ

బ్రిటిషు పార్లమెంటు కామన్సుసభలో నవంబరు—తేదీన యలియనార్ రాత్బోర్ను బ్రిటిషు పొగాకు తెచ్చుటకు వాడుచున్నఓడలను ఇండియాకు ఇంకా ఎక్కువతిండిధాన్యాలను సరఫరా చేయుటకై వినియోగించరాదాయని అడిగెను. దానికి ప్రధానమంత్రిచర్చిలుగారు తిండిధాన్యాలను పంపించుటకు అవసరమైనఓడల పరిమాణముకంటె పొగాకు సరఫరాకు వినియోగించున్న ఓడల పరిమాణము చాలాతక్కువయని సమాధానమిచ్చిరి.

—

హైదరాబాదు (దక్కన్) లో "హిందూ ప్రజామండలి" అను పేరును సంస్థానహిందూ మండలి"అనిమార్చినారు.

* *

కమాల్ యారజంగు విద్యాసమితివారు హైదరాబాదు(దక్కన్) లో రాబోవు క్రిస్మస్ కాలంలో సమావేశమై కర్తవ్యములను నిర్ణయించెదరట.

* *

౧౫౯౪౮ నవంబరు౩ తేదీన లీడరుల్లాయుద్ధసమితి సమావేశము ఒకటిజరిగినది, ఆసభలో మ—మ—వ—నిజాంప్రభుత్వపు ఆదాయశాఖమంత్రియగు డబ్ల్యు. వి.—గ్రిగ్సన్ ఐ.సి.యస్.—గారికి హైదరాబాదు యుద్ధనిధికని రూ౧౦వేలు యివ్వబడినవి. ఆసమయములోనే హైదరాబాదుప్రభుత్వమువారుతమ రాష్ట్రమందు ఆహారధాన్యములను రేషన్—చేయు విషయమై, అవలంబించుచున్న విధానమునందు అధికారులును, అనధికారులును సహకారముచేయవలెనని విజ్ఞాపనలు చేయబడినవి. గ్రిగ్సన్ గారు ఉపన్యసించుచు హైదరాబాదులో తినుటకు చాలినంత ఆహారపదార్థములుండగా రేషన్ పద్ధతి ఎందుకు పెట్టవలెనో తెల్పిరి. ఉదాహరణగా ఇండియాలోని సేనలకు కావలసిన సామగ్రి అనేకములు బొంబాయి రేవుద్వారా వచ్చుచుండుననియు, ఈ సరకులను సరిగా సేనలకుపంపించగలుగునట్లు చేయుటకై బొంబాయినగరంలో ఎంతోమంది పనిచేయుచున్నారనియు, ఆనగరంలో అపనిచేయు జనులకు చాలినంతతిండి లేకపో అయుద్ధసహాయ కార్యములకే విఘాతము కలుగుననియు గ్రిగ్సన్ గారు చెప్పిరి. ఇట్లే ఇతరచోట్లను యుద్ధావసరమైన పనులుజరుగుచున్న అనేక ప్రదేశములయందు పనివారలకు తిండినిచాలినంతలభించునట్లు చేయనిచో అక్కడి యుద్ధప్రయత్నాలుకూడ భగ్నములగునవి. కాబట్టి ఎక్కువగా ధాన్యాలు కలిగియున్న కర్షకులును, మధ్యవ్యాపారులును ధాన్యాలు లేని చోట్లకు ధాన్యాలనుపంపించుటకు తోడ్పడవలెననిరి. గ్రిగ్సనుగారుచెప్పిరి. పోయినసంవత్సరము మహబూబునగరము, నల్లగొండ జిల్లాలలో చాలా ప్రదేశములయందు తిండిధాన్యాల పైరులకుబదులు వ్యాపారంకోసము వేసే పైరులు వేయబడినవి. అందువల్ల సొంతభూమిలేని కూలివ్యవసాయకునికి యెప్పుడు యిచ్చునట్లు తిండిధాన్యపు కూలిని యివ్వలేదు. వారలకుయిచ్చుకూలి ధరల హెచ్చుదలకు తగినంతలేకుండెను— ఇందువల్ల ఆకూలివ్యవసాయ్యులు తిండికొరకై అనేకులు నల్లగొండ, మహబూబునగరం జిల్లాలనుండి బలల్పాయు మున్నగు చోట్లలో ఆయుధములను తయారుచేయు కార్ఖానాలకు వెళ్లిపోయిరి— గుల్బర్గారాయచూరు జిల్లాలలో కొన్నిపి దచండిపంటలు లేవు— ఇటువంటి చోట్లకు ధాన్యమెక్కువగా ఉన్నవారలు సహాయపడవలసినది యున్నదని గ్రిగ్సన్ గారుచెప్పిరి.

తర్వాత అవ్వలుతాలూకాను మొహియుద్దీన్ ఖాన్ హెచ్—సి—యస్—గారుగ్రిగ్సన్ గారుచెప్పిన ముఖ్యవిషయములను ఉర్దులోచెప్పి లీడరు అధికారులున్ను ప్రజలును ప్రభుత్వమువారికి ఉత్సాహంతో సహాయము చేయవలెననిచెప్పిరి—

క్లబ్బునందు 'అట్ హోం'తో సభముగిసినది—

* *

నౌకర్ల డబ్బా

(తమ ఘటయందు వచ్చుపాత్రలు, మరియు ఘట్టాలు అన్నియు తెలియకున్న భగవంతునికి కృతజ్ఞత)

సికింద్రాబాద్ రైల్వేస్టేషనులో నెం 1 ప్లాట్ఫారము సాధారణముగా సాయంకాలము 7 30గంటలకు ఎక్కువజన సమ్మర్దము కలిగియుంటుంది. ఈద్ సందర్భముయినందువల్ల అదియిం ఇంకా ఎక్కువగావుంది. ముస్లిములు ముస్లిమేతరులు స్టేషనులో ఇరుకుపెడ్తేరాలేకుండయున్నారు. గ్రాండ్ట్రంక్ ఎక్స్ప్రెస్ రాకకొరకు ఎదురుచూస్తుయున్నారు.

అంతలోనే ప్రయాణీకులలోను స్టేషన్లో ఎప్పుడుయుండేపోర్టర్లు మొదలగువారిలోను సందడి ఆరంభమయింది, ఎక్స్ప్రెస్ వస్తోంది. పోర్టర్లు సామానులు సర్దుకున్నారు. తల్లులు పిల్లలను లేపు కొన్నారు ముసలివారుకూడ తమశక్తినంతాకూడ తీసికొని రైలులోస్థలము సంపాదించటానికి కాబోలు తప్పనిసరిగా వారు తయారౌతున్నారు. (1) (2) తరగతులలో ప్రయాణముచేసేవారు, ముందుగనే తమసీట్లునురిజర్వ్ చేయించుకొంటారు అదృష్టవంతులు. గనుక వారి ఈతరగతులు— ఆపలు ప్రయాణము చేయవలసివస్తే 3వతరగతిలో ప్రయాణముచేయు, అధిక సంఖ్యాకులగు హైందవులకొరకు నియోగింపబడలేదు వెండి.

రైలుఆగి ఆగకముందే పోర్టర్లు సామానులను కిటికీలలోనుండి డబ్బాలలో నింపేశారు. మరు క్షణములోనే 3వతరగతిడబ్బాలన్నీ పిచ్చుకబస్తాలవలె నిండిపోయినవి బండికదలే సమయం సమీపిస్తున్నది. ఇంకాకొంతమంది 3వతరగతి ప్రయాణీకులు ప్లాట్ఫారంమీద మిగిలిపోయున్నారు. బండిలోస్థలముకొరకు తహతహపడుతూ ఆచివరనుండి యీచివరకు, యీచివరనుండి ఆచివరకు, పరుగెత్తుచున్నారు, తుట్టతుదకు, నౌకర్లడబ్బాకళ్లి ఎవరుచూడ లేదో ఏమో ఖాళీగాయుండగా దానిలోయున్ననౌకరు అడ్డుపెట్టినా— ఆపెట్టెకొరకు మాత్రమే తిరుగ్వచే కారనుకొన్నాడు వెండి. నెట్టుకొని లోపలదూరి కూర్చున్నారు.

రైలు మెల్లిగాస్టేషన్ నుండి కంటిన్యుక్రమముగా వేగముకై పరుగెత్తుతున్నది పైనచెప్పిన నౌకర్లడబ్బాలోని వ్యక్తులుఅరుగురు, యిద్దరుస్త్రీలు ఒకపసిబిడ్డకలిసి, సుఖంగాకూర్చున్నారు. ఆడబ్బాకు సర్వాధిపతియనుకొన్ననౌకరు, నౌకర్లుగానితరిమ్మవారిలో పొందటుబరిగితేగాదావేడి. తగ్గిపోయినతర్వాత ఒకప్రక్కన 17ఏండ్లపిల్లతో కూర్చున్నయునకుడితోయిట్లామాట్లాడటం ప్రారంభించాడు, "ఎంతవరకు వెళ్ళుచున్నావయా,? నీతోనీభార్యనుగూడా తీసుకొని పోతున్నావా?" అని అడిగాడు.

ఈమాటలకు ఆయువకుడు మరియు "ఆతనినిభార్య" సకాపకలవ్వారు. "ఆమెనాచెల్లెలు,ఖాజీపేటవరకు తీసుకొనివెళ్ళుతున్నాను. అక్కడఆమెతల్లిదండ్రులు రెండు సంవత్సరములతర్వాత యిప్పుడామెను చూడ్డానికి ఆతురతతోయున్నారు," అన్నాడు యువకుడు
ఈ రెండేండ్లనుండి యీమె ఎక్కడ ఉండి.

పెండ్లిఅయ్యి బహుశా భర్తవద్ద ఉన్నదనుకొంటా" అన్నాడు నౌకరు.
"అవును ఆమెకు వివాహమైంది. ఆమెభర్త హైదరాబాదులో ప్రభుత్వ విద్యుత్ శాఖలో పని చేస్తాడు. పాపము యీమె తనతల్లిదండ్రులను చూడాలని గంపెడంత ఆశతో యున్నది; కాని భర్త శలవు దొరకదు అందుకని ఆమెను తీసుకొనివెళ్ళడానికి నేను వచ్చాను" అన్నాడు, యువకుడు.

తల్లిదండ్రుల పేర్పుత్తగానే అపిల్లకు ప్రేమభావాలు కండ్లనిండినై. నౌకరుకుగూడా చనిపోయిన తనతల్లిదండ్రులు జ్ఞప్తికివచ్చారు. కాని అతనిమనస్సు, పంజాబులో నాదుగేండ్లనుండి తనను వివాహము చేసుకొనుటకై కనిపెట్టుకొనియున్న పిల్లపైకిమళ్లింది.ధనాభావమువల్ల యింతకాలము పెండ్లిఆగిపోయింది కాని ఇప్పుడతడు డబ్బుప్రోగుచేశాడు తన దొర అనుజ్ఞకూడా దొరికింది. వివాహముచేసుకొనుటానికే వెళ్తున్నాడు. భార్యను తెచ్చుకొని ఆమెనుగూడాకోలు వుంచడానికి ఒప్పుకున్నాడు

ఇంకా ఆడబ్బాలో కూర్చున్నవారిలో ఒక దంపతులు వారి చిన్నబిడ్డ యున్నారు. వారు ఒకొక్కప్పుడు పర్యాయము ఒకొక్కరువంతున తమతొడలపై బిడ్డను పెట్టుకొని జోకొట్టుతున్నారు కాని, అబిడ్డకు తల్లిఒడిలోనే ఎక్కువసౌఖ్యము యున్నది. కాబోలు నిద్రపోయింది, తల్లి కప్పి పరుండబెట్టింది.

దొరగారి నౌకరు దంపతులవైపు తిరిగిఅడిగాడు "మీరెక్కడికిపోతారని" తానుగూడా ఖాజీపేటకే పోతున్నాడని, తన అత్తగారియింట్లో తమఅచిన్న బిడ్డపుట్టినని తర్వాత అబిడ్డ తిరిగి తీసుకపోతున్నానని చెప్పాడా యువకుడు.

"మీతల్లిదండ్రులు తిమమనుమునిచూచి చాలా సంతోషిస్తారని అన్నాడు దొరగారి నౌకరు. "క్షేమంగా! వాళ్లుపరవశమైపోతారు. తండ్రికైన నాకే ఆట్లావుంది— చాలా ఆనందమయిన విషయం" అన్నాడాభర్త.

ఈమాటలు వినేటప్పటికి నౌకరుకూడ తానెప్పుడు తండ్రినౌతానా అని మనస్సులో సౌధాలు నిర్మించటం మొదలుపెట్టాడు. రైలు ఏకధాటిగా పోతున్నది— అందరు బాగా సర్దుకొని తమతమస్థానాలలో నిద్రపోతున్నారు:

ఆ గాఢాంధకారమైన రాత్రిలో ఖాజీపేట సమీపించుచున్నది— ఒక హెచ్చరిక లేదు— ఏమీ లేదు— ఏకోపెద్దవస్తువు విరుచుకపోయినట్లు గొప్పశబ్దము వినవచ్చింది— నౌకర్ల డబ్బాలో యున్నవాండ్లు మేల్కొని ఏమవుతున్నదోఅని చూడబోయేటంతలోనే రైలు పట్టాలనుండి తొలగిపోయింది— రైలుకట్టక్రింద గుంటలలోకి డబ్బాలు దొర్లిపోయినవి— ఆ చిన్నడబ్బాలో కూర్చున్న అరుగురుప్రయాణీకులు చిన్నచిన్న ముక్కలుగా నెత్తురు ముద్దలై ప్రాణములు గోల్పోయినారు—

ఆ మరునాడు వార్తాపత్రికలో యీ ఘోరవిపత్తునుగూర్చిన వా— పెద్ద అక్షరములలో ప్రకటించబడింది— "గ్రాండుట్రంక్ ఎక్స్ప్రెసు బండి, ఖాజీపేటకు యిరువది మైళ్ళ దూరమున; రైలుపట్టాలు తొలగింపబడిన కారణమున పడిపోయినది. ఇది విధ్వంసకుల దుష్కృత్యమని తెలియుచున్నది— 250మంది అక్కడనే మరణించినారు— వారిలో 20 మందిబిడ్డలు 6మంది స్త్రీలున్నారు, 500 మందికిపైగా గాయపడిరి. వారినందరు వైద్యశాలలకు పంపుచున్నారు"

ఎవరైనా యిటువంటి పనిని సమర్థించగలరా!

హైదరాబాదు ప్రజాక్షేమ సంఘము

Office of the
Hydcrabad Dominions PUBLIC SECURITY CoMMITTE

Printed and Published by J. Ramakrishna Reddy at the Golkonda Power Press, Hyderabad-Dn. Editor S. Prathap Reddy, B.A., B.L.